

Szerda

III. évfolyam, 212. szám.
Kolozsvár, 1946. szeptember 18.

Főszerkesztő:

ERDELYI SANDOR

Felolós szerkesztő:

RAFFAY ISTVÁN

ERDELY

A SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT KOLOZSVÁRI SZERVEZETÉNEK HIVATALOS LAPJA

Polgári bátorságot!

Írta: SALAMON LÁSZLÓ

A legmesszebbmenő emberi jogok is keveset érnek a gyakorlatban, ha nem tudunk élni velük. A demokrácia iskoláját kijárt népek és osztályok éppen abban különböznek az elmaradott népektől és osztályoktól, hogy jogos követeléseiknek mindenütt és mindenkor érvényt tudnak szerezni. A polgárság felfelé ívelő korszakában, amikor a francia forradalom hagyományai még élénken éltek a polgárok lelkületében, az ugynevezett polgári bátorság volt az, amely a közélet minden vonalán érvényesült, mely tekintet nélkül a fennforgó nehézségekre, szembeállított a korrupcióval, az igazságtalansággal és a jogtalansággal.

A több évtizedes fasiszta nevelés, a feudális társadalom szolgai szelleme nálunk nem nagyon kedvezett a polgári bátorság, ahogyan Franciaországban mondják: a „civíl courage” (civilkurázs) kialakulásának. Az áldemokrácia légkörében, különösen romániai vonatkozásban, a polgár, főleg pedig a kispolgár, nemcsak annak az abszurd felfogásnak ült fel, hogy akinek az Isten hivatalát adott, esztét is adott hozzá, hanem annak a téveszmének is, hogy akit az állam hivatali hatalommal ruházott fel, az vissza is élhet vele. A polgár tehát nem élt törvényben biztosított jogaival, hanem gyávaságának keserű levében forogva sápatott, fizette a baksist olyan hivatali teljesítményekért is, amelyek ingyen és bérmentve jártak volna neki, mint adófizető polgárnak.

A polgári gyávaság eme légköre a demokratikus átalakulás óta sem változott meg lényegesen. Igaz: nem egészen a polgár hibája ez. Népi demokráciánk súlyos teherfételként vette át a történelmi pártok és fasiszta bérenceinek örökségét: a korrupciót, zsarolást és minden erkölcsi magatartás hiján való hivatalnokok Siserahadát, akik azt képzelték és képezték ma is, hogy ott folytathatják munkájukat, ahol a fasiszták összeomlása pillanatában abbahagyták.

Ezek a hivatalnokok abban a hiedelemben élnek, hogy közéletünkben csak a jelszavak változtak meg és csak a kormányrudnál ülnek más célkitűzésű miniszterek, mint azelőtt. Nem tudják elképzelni, hogy a demokrácia eszméjével és rendszerével teljes mértékben ellentétben áll az a felfogás is, hogy a polgár van a hivatalnokért s nem a hivatalnok a polgárért. Hogy ezek az urak mindezideig ebben a megtevesztő illúzióban élhettek, annak — többek között — egyik oka a hazai polgár és kispolgár hagyományos bátortalansága, aki gyakorta azért sem tud érvényt szerezni jogainak, mert idegeiben még mindig a mult terroruralmai által kiváltott félelem él, mert attól tart, hogy ha a zsaroló és sápszedő hivatalnokkal szemben fellép, akkor csak ő járhat rosszul és nem a hivatalnok.

Ezt a félelmet, ezt a gyáva meghunyászkodást végképp le kell vetkőznie a demokratikus érzésű és gondolkodású polgárnak. Meg kell tanulnia gyakorolni a polgári bátorságot, amely megalkuvás és félelem nélkül csap le az asztalra és ragadja üstökön a korrupciós hivatalnokokat, a baksisból tobzódó inspektorok és egyéb paraziták rétegeket, ha igaz tudatában van. Meg kell tanulnia a polgárnak végre, hogy igazsága mögött a mind teljesebben kialakuló népi demokrácia védő és megtorló szelleme áll, mely előbb-utóbb lecsap a demokrácia kompromittálóra, mint ahogyan az nemrég Cota inspektor ur esetében is történt, akit az új, demokratikus érzületéről ismert Repanu kolozsvári főügyész — az adófizető polgárok megszabolása miatt — letartóztatt.

A közhivatalok korrupciós tisztviselőinek kiűstölése, a közigazgatás teljes átalakítása a nép érdekeinek szolgálatára azonban csak akkor történhetik meg, ha a polgárság és kispolgárság félreteszi eddigi megalkuvó magatartását, szemethunyo félénkségét és törvényes jogainak védelmében megfélemlíthetetlen bátorsággal segít kitakarítani az egyes közhivatalok Augias-istállóit. Ezzel a bátorsággal a polgár nemcsak a maga egyéni igazságát és érdekeit védelmezi meg, hanem szolgálatot tesz a demokrácia ügyének is, melynek egyik legfőbb feladata, hogy az állami apparátust, a közigazgatást a nép és csak a nép szolgálatába állítsa. Ha a polgár bármilyen vonatkozásban jogtalanságot, ha egyes fasiszta tisztviselők részéről rosszindulatot, vagy terrorisztikus magatartást tapasztal, akkor félelem nélkül forduljon a bírósághoz, a demokratikus pártok blokkjához. Soha, egyetlen esetben se álljon fel a korrupciós tisztviselők fenyegetéseinek, ne féljen bosszújuktól, mert a romániai demokrácia már van olyan erős, hogy a kellő időben lecsapjon ezekre az urakra és félreállítsa őket a haladás útjából.

De vannak a polgári bátorságnak messzebbmenő konzekvenciái is. Ha a polgár olyan államban akar élni, ahol nemcsak kötelességei, de jogai is vannak, ahol nemzetiségi és szociális vonatkozásban egyaránt teljesen egyenjogúnak érezheti magát az ország bármely dolgozó és becsületes polgárával, akkor nem állhat félre a demokrácia végleges győzelméért fessző küzdelemből s öröklött közönyével nem teheti lehetővé, hogy a mult átkos öröksége, melynek igazságtalanságait ma is nyögi, továbbra is fertőzze közéletünket.

A demokrácia teljes és maradéktalan megvalósulása a félelem nélküli élet biztosítását jelenti, ahogyan azt a nagy Roosevelt annakidején meghirdette. De ahhoz, hogy ez a félelem nélküli világ megvalósulhassék, bátorságra van szükségünk. A polgár bátorságára. Küzdeni és harcolni kell érte s nem azt várni, hogy a sültgalamb a szájunkba repüljön. Az a tény, hogy a de-

demokratikus közigazgatása még nem működik mindenütt kifogástalanul, hogy a bőség szarujából még nem vehet egyformán mindenki, hogy az élet számos vonatkozásában zökkenők mutatkoznak, a fasiszta háború súlyos örökségén kívül annak is tulajdonítható, hogy a polgárok nagy tömegei közönyösek a saját sorsukkal szemben, hogy ködös illúziók után futnak, hogy állandóan sérelmeket panaszolnak, le semmit sem tesznek a sérelmek bátor és elszánt felszámolására.

Aki azt akarja, hogy a holnap Romániájában olyan tisztviselői kar álljon a közönség rendelkezésére, mely kizárólag a polgárok érdekeit tartja szem előtt, mely a hivatalnoki foglalkozásban nem öncélt, nem csupán gyors meggazdagodási lehetőséget, hanem magas hivatást lát, annak minden eszközzel segítenie kell a közhivataloknak a zsaroló és sovinszta parazitáktól való megtisztításában és ezen túlmenően: politikai aktivitásával kell lehetővé tennie, hogy a demokratikus pártok blokkjának a közigazgatás demokratizálására vonatkozó programja teljes egészében megvalósulhasson.

A demokratikus kormányzatnak egyik legfőbb célja, hogy jelfizetett tisztviselői kar intézze az ország ügyeit. Ez azonban csak akkor válhatik valósággá, ha előbb alaposan megrostálják az előbbi reakciós rezsiméből az állami apparátusban rekedt tisztviselői kart és főleg teljeren megtisztítják azt a korrupciót és zsaroló tisztviselőktől. Ezt a munkát csak a közönség, a polgárság támogatásával lehet véghezvinni. Rendőri és bírói kézre kell juttatni mind azokat, akik visszaélnek hivatali hatalmukkal, de ez csak akkor történhetik meg, ha a polgár nem ijed meg saját árnyékától, nem ijed meg a fenyegetésektől s könyörtelenül teleplezi azokat, akik a szó reális értelmében akarnak tőlekt kovácsolni hivatali állásukból, amelyek a dolgozók adófilléreinek nélkül nem is létezhetnének. Legyen vége a polgár meghunyászkodó magatartásának, legyen vége a hivatalnoki packázásnak, mert a népi demokrácia, szemben a levitézlett liberális demokráciával, anélkül egyes hivatalnok urak összetévesztetni igyekezik, nem tűrheti s nem is fogja tűrni a korrupciónak még az árnyékát sem.

BEFEJEZŐDÖTT

A TRIESZTI ALKOTMÁNNYAL KAPCSOLATOS VITA

Az olasz területi bizottság ma a trieszti szabadállam határvonalait vitatja meg

Az olasz területi bizottságban megkezdtek a legkényesebb problémának: a trieszti kérdésnek megvitatását. Molotov szombati drámai beszédének hatása kétségtelenül érezhető az amerikai delegátus: Conolly szenátor beszédén is, aki hangoztatta, hogy Triesztben egyetlen hatalomnak sem szabad katonai, tengeri, vagy légi támaszpontot berendezni. A trieszti alkotmány vitája ezzel befejeződött, ami kétségtelenül nagy lépést jelent a súlyos nemzetközi probléma megoldása felé, bár a francia lépés megállapítja, hogy még 55 olyan pont van, amelyben nem sikerült megegyezni. — A két angolszász hatalom kölcsönöket akar juttatni a monarchista Görögországnak, a nének célzatossága elvitathatatlan. A Wallace amerikai beszédével kapcsolatos hullámok is egyre magasabbra csapnak. Türelm és környezete arra törekszik, hogy ezt a demokratikus államférfi lemondassák miniszteri tárcájáról. Wallace azonban állja a harcot és újabb támadásra készül az Egyesült Államok kül- és belpolitikája ellen.

Egyetlen hatalom se rendezhet be Triesztben katonai támaszpontot

PARIS. (Rádó.) A békekonferencia legközelebbi teljes ülésezését október 6-án kezdi meg újra. Eddig az időpontig a bizottságoknak be kell terjeszteniük jelentéseiket. Az R-Press egyidejű párisi jelentése szerint az olasz területi és politikai bizottság befejezte a trieszti alkotmánnyal kapcsolatos vitát. Ma összeült az alkotmány megbeszélésére kiküldött albizottság és ugyancsak ma fog hozzá a bizottság a trieszti szabadállam határvonalainak megvonásához.

Tegnap Kardelli jugoszláv miniszterelnökhelyettes többórás beszédében ismertette Jugoszlávia álláspontját a trieszti kérdésben. Kardelli kijelentette, nem fogadja el sem a francia, sem az angol, sem az amerikai tervek, amelyek antidemokratikusak és Triesztet rendőri uralom alá helyeznék.

Ezután Conolly szenátor ismertette az amerikai kormány nézetét a kérdéssel kapcsolatban. Hangoztatta, hogy egyetlen kormánynak sem szabad Triesztben katonai, tengerészeti, vagy légi támaszpontot berendezni. Triesztben csak olyan fegyve-

res erők lehetnek jelen, melyeket a Biztonsági Tanács jelöl ki és csak abban az esetben lehetnek ott, amikor ezt a Tanács kívánatosnak találja.

A francia sajtó élénken kommentálja Molotov szombati beszédét, melyet a trieszti

kérdéssel kapcsolatban mondott. A „L'Humanité” hangsúlyozza, hogy Molotov beszédében bármilyen hatalmi tömb alakítás val. Az „Oeuvre” megállapítja, hogy a bizottság tagjai még 53 pontban nem tudtak megegyezni a trieszti kérdéssel kapcsolatban.

A Szociáldemokrata Párt kapta a legtöbb szavazatot az angol övezetben lezajlott németországi községi választásokon

LONDON. (Rádó.) A brit övezetben lezajlott községi választásokon a legtöbb szavazatot a Szociáldemokrata Párt nyerte. Így Hannoverben 106.000 szavazatot esett a Szociáldemokrata Pártra, 79.000 a keresztény demokratákra, 99.000 a liberálisokra és 8000 a kommunistákra. Oldenburgban szintén a szociáldemokratákra esett a legtöbb szavazat: 516.000. A francia övezetben a legtöbb szavazatot a keresztény demokrata párt kapta. Az orosz megszállási zónában a brandenburgi és mecklenburgi kerületben lezajlott községi választásokon a szocialista egységpárt kapta a legtöbb szavazatot.

Wallace kijelentette, hogy kitart álláspontja mellett a a közeljövőben újabb beszédében foglalkozik az Egyesült Államok politikájával

PARIS. (Rádó.) A világsajtó érdeklődés Wallace amerikai kereskedelmi miniszter beszédének és annak az amerikai bel- és külpolitikára tett hatásával foglalkozik. Miután Truman leszögezte, hogy az Egyesült Államok külpolitikája változatlan marad, Wandenbergek és Conolly szenátorok is nyilatkoztak és egységet követeltek az Egyesült Államok külpolitikája tekintetében.

A bolgár területi bizottság megszavazta a görög határkiigazítási igények megvitatását — Albizottságot küldtek ki a román petróleumipar teljesítőképességének tanulmányozására

PARIS. (R-Press.) A bolgár területi bizottság tegnapi ülésén résztvett Fouches du Parc, a békekonferencia főtitkára, akinek véleményezése után szavazásra tették fel a kérdést, hogy ne vitassák-e meg a hadászati szempontokkal indokolt görög határkiigazítási igényeket? A bizottság nyolc

szavazattal öt ellenében úgy döntött, hogy napirendre tűzi a kérdés megvitatását.

Az olasz gazdasági bizottságban Itália képviselője azt kérte, szolgáltatassák vissza hazájának a németek által elhurcolt aranyát. Ha az olasz köztársaságot arra akarják kötelezni,

hogy a fasiszták által Albániából elvitt aranykészleteket szolgáltatassa vissza, a németeknek is vissza kell adniok a tőlük elvitt aranyat — monddta.

A román gazdasági bizottságban tegnap a román jóvátétellel kapcsolatban albizottságot küldtek ki a romániai kőolajipar teljesítőképességének tanulmányozására.

Ágyudörgés és harangzugás közepette kiáltották ki a bolgár népköztársaságot

Szofia. (Rádó.) A bolgár nemzeti gyűlés ülésén felolvasták a Legfelsőbb Bíróság határozatát, mely törvényesnek mondja ki a bulgáriai népszavazás eredményét. A bíróság döntésének felolvasása után ágyúk dörgése és harangok zugása közepette mondotta ki a bolgár szobranje a népköztársaság megalakulását. A Szent Szinódus egyidejűleg elrendelte, hogy a templomokban a békeéért és a köztársaság üdvéért imádkozzanak. A bolgár királyi család rövidesen elhagyja Bulgáriát és Egyiptomba költözik.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

MA ESTE VAN A CIGÁNYBÁRÓ FELJÚTÁSA

Kitűnő szereposztásban, teljesen új rendezésben és pazar kiállítással kerül ma este a kolozsvári közönség elé Strausz Jánosnak legszebb zenéjű, világhírű nagyoperettje a CIGÁNYBÁRÓ. Ez az előadás a zenés előadások sorozatának megnyitója, mert benne lépnek színpadra először ebben az évadban, a színház énekes művészei. Nem túlság, ha azt állítjuk, hogy a Cigánybáró előadása meglepetés lesz. A hétjón délelőtti főpróbán teljes egészében kibontakozott már a darab minden szépsége. A majdnem operaszámba menő zenét énekes színészeink olyan tudással és kedvvel tolmácsolják, hogy nem lehet betelni annak élvezetével. De a humor is bőven van képviselve az operettben. Minden összevéve tehát a Cigánybáró a szezonkezdés első napjaiban élénk bizonyítéka lesz annak az elhatározásnak, amellyel a színház ebben az évadban is ki akarja elégíteni teljes mértékben a közönséget. A CIGÁNYBÁRÓ egyelőre ezen a héten, minden este műsorban van.

KITŰNŐEN SIKERÜLT az Állami Magyar Tannyelvű Leánygimnázium tanári karának és növendékeinek iskolaeépítő ünnepéje. A lelkes ifjúság, szülők és érdeklődők megértették a tanári kar igyekezetét és nagy számban jelentek meg az ünnepélyen. A műsorszámok mindegyike kitűnően sikerült. Jaskó Erzsébet Stefan Octavian Iosif „Szent ének” című köteményét Aprilj Lajos fordításában, kifogástalanul adta elő. Kacsó Mária, Bartók feldolgozása népdalokat énekelt Bónyi Olga zongorakísérete mellett. Utánuk Floruca Magda hegedűszáma következett, ugyancsak Bónyi Olga zongorakíséretével. Mindannyian a Mariamum növendékei és teljesítményükön megállított a komoly felkészültség. Komáromi Katalin, Lucska Rózi, Szabó Zsófi Pierette-táncukkal színni nem akaró tapsokat szereztek. Szöllősy Olga, Jánosyné Szele Irén zongorakíséretével három népdalt énekelt szép sikerrel. Jánosyné Szele Irén és Jánosy Ferenc művészi zongoraszámait igazi élmény volt: Souppé „Költő és paraszt” c. művét adták elő. Antal Margit József Attila és Kosztolányi Dezső verseket szavalt mély átérzéssel. Bucsy Sári Chopin „El bennem egy dal” című énekszámát bebizonyította, hogy hangversenydobogón, vagy operaszínpadon lenne a helye. Befejezésül Jaskó Erzsébet, Komáromi Katalin, Lucska Rózi, Lukács Erzsébet, Pávai Olga és Szabó Zsófi „Erdélyi paradicsom” táncát követték, melyet a közönség kivánságára megújítottak. Műsor után igen hangulatos éjjeli tánc következett.

ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ

Mindenkinek okvetlen meg kell néznie a

CIGÁNYBÁRÓ

előadását

Gyönyörű melódiák, nagyszerű szöveg, egészséges humor! Pazar kiállítás, remek szereposztás és rendezés!

Egész héten minden este: CIGÁNYBÁRÓ

A SZENTGYÖRGYI ISTVÁN

ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA

KEDDEN, szeptember 17-én, este fél 8 órakor: CIGÁNYBÁRÓ. (Új betanulásban, új szereposztással. Bemutató bérlet 2. Sorozatszám 6.)

SZERDÁN, szeptember 18-án, este fél 8 órakor: CIGÁNYBÁRÓ. (Napi bérlet 2. Sorozatszám 7.)

CSÜTÖRTÖKÖN, szeptember 19-én, este fél 8 órakor: CIGÁNYBÁRÓ.

PÉNTEKEN, szeptember 20-án, este fél 8 órakor: CIGÁNYBÁRÓ.

MOZIK MŰSORA:

CAPITOL MOZGÓ: AZ ARANYKAPU. Charles Boyer, Paulette Goddard, Olivia de Havilland hatalmas filmje. Előtte új amerikai híradó. Előadások: fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor. Vasárnap d. e. 11 órakor Matiné.

CORSO MOZGÓ: GROF MONTE CRISTO I. rész. Dunas Alex. világhírű regénye nyomán. Főszereplő: Pierre Richard Willem, Erneste Zaccari. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap d. e. 11 órakor matiné.

RÍÓ MOZGÓ: Ma és a következő napokon: CIMZETT ISMERETLEN. Kabos Gyula legnagyobb vigjátéka. Főszereplők: Ráday Imre, Agai Irén. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

ROYAL MOZGÓ: TOM MIX KALANDJAI TEXASBAN. I. rész. A többi szerepben: Joan Gale és Tom London. Híradó: Különkiadás az atómbomba kísérlete Bikini-ből. Kezdet: 3-5-7-9. Vasárnap és ünnepnapokon d. e. 11 órakor Matiné. Jegyelővétel d. e. 10-1-ig, d. u. 2-9-ig.

SELECT MOZGÓ: AZ ARANY KAPUNAL. Főszereplők: Charles Boyer, Olivia de Havilland, Paulette Goddard, Victor Francen.

URANIA MOZGÓ: Tom Tyler A VADNYUGAT HÖSE.

PÁRT MOZGALOM

KEDDEN délután 6 órakor partnap. Wolff Sándor evitárs tartja a múlt hétről elmaradt előadást: Pártfegyelem és demokrácia címen. SZERDÁN reggel 7 órakor pártfunkcionáriusok értekezlete.

SZERDÁN délután 6 órakor a Nőcsoport ülésén Wolff Róza és Szilágyi Aliz tartanak előadást.

SZERDÁN délután 6 órakor a román kulturszekció pártnapja.

PÁRTTAGJAINK FIGYELMÉBE!

Felhívjuk párttagjainkat, hogy okvetlen kísérlék figyelemmel a kifüggesztett választási névjegyzéket és amennyiben abból — bármily okból — kimaradtak, (akár családtagjaik) azonnal jelentkezzenek a párttitkárságon, ügyük elintézése végett.

Minden öntudatos szociáldemokratának családjaival együtt rajta kell lennie a választói névjegyzéken.

Két halálos áldozata van Kolozsváron a fekete vágásoknak

FELÉRE SZÁLLITOTTÁK LE AZ ELLÁTOSZERVEK VÁGATÁSI ILLETÉKÉT

KOLOZSVÁR. A marhavágatási tilalom alatt is megfelelő mennyiségű marha- és sertéshus került forgalomba. A marhák és sertések azonban nem a vágóhídon vágta le, ahol a húst egészségi szempontból ellenőrizhették volna, hanem „feketén” piszkos pincékben, kamrákban, vagy a szabad ég alatt, csak azért, hogy a levágott állatokért ne kelljen vágóhídi díjat fizetni és a levágott állat bőrét ne kelljen beszállítani. A zug-mészárosoknak ezért kettős hasznuk is volt: drágán és ellenőrzés nélkül adhatták el a húst és a levágott állatok bőrén nagy haszonnal adtak tul, misem törődve azzal, hogy a feketén levágott állatok husától a fogyasztók megbetegedhetnek, mint ahogy meg is betegedtek, sőt ketten a romlott hus fogyasztásába bele is pusztultak.

A vágatási tilalom megszűnt, de a fekete vágások még mindig nem s még mindig fennáll az a veszély, hogy egészségtelen hus kerül a fogyasztók asztalára. Sajnos, a fekete vágásokat nemcsak a zug-mészárosok folytatják, hanem egyes ellátó-

szervek is, hogy olcsó hussal láthassák el tagjaikat. Csakhogy ez rendkívül veszedelmes, mert könnyen megtörténhetik ismét az, hogy az orvosilag ellen nem őrzött állatok husától megbetegednek a fogyasztók. Ezért a városi tanács a legszigorúbban utasította az ellátószervek vezetőit, hogy szüntessék be a fekete-vágásokat s a vágóhídon vágják le az állatuk vásárolt állatokat. Hogy az ellátószervek helyzetét a magas vágóhídi illeték ne befolyásolja, számukra az illetéket a felére szállították le.

Továbbterjed a tifuszi járvány

Már ötvenkét tifuszbeteg van Kolozsváron

Kolozsvár. A városi orvosi hivatalból kapott felvilágosítás alapján a múlt héten megírtuk, hogy Kolozsváron járványzerűen lépett fel a hastífusz és hogy az orvosi hivatalnak negyvenkét tifuszbetegről van tudomása. Cikkünkben felhívtuk a közönség figyelmét arra, hogy étkezés előtt mosson kezet s az utcákon vásárolt gyümölcsöt gondosan mossa meg, mert a felfézés szerint a járványt a tisztátalan gyümölcs terjeszti. Megírtuk róla azt is, hogy orvosi hivatal a közegészségügyi intézettel egyetemben a járvány továbbterjedésének megakadályozása érdekében megtette a szükséges intézkedéseket.

Ugylátszik azonban, hogy a közönség a köztisztasági rendszabályokat nem tartotta be, vagy pedig a város

területén bacillushordozók vannak, mert minden óvatosság ellenére a tifuszbetegek száma egy hét alatt tizenkettővel szaporodott, úgyhogy ma Kolozsváron ötvenkét tifuszbeteg van.

De a tifuszon kívül igen nagy a vörhenymegbetegedések száma is. Dacára az évek óta folyó megelőző oltásoknak és ellenére annak, hogy az évnek ebben a szakában a vörhenymegbetegedések száma mindig alacsony volt, most ötvennégy vörhenybeteg tart nyilván a városi hivatal s sajnos még tizenegy diftériás beteg is van. Mindkét betegség gyermekbetegség s ezért nem tudjuk eléggé figyelmeztetni a szülőket, hogy az előírt oltásokra gyermekeikkel mindig jelentkezzenek.

A SZOCIÁLDEMOKRATA NÉPÜNNEPÉLY SZÉPSÉGVESZÉNYENÉK RÉSZTVEVŐIHEZ. A Szociáldemokrata Népi ünnepély szépségversenyének rendezősege ezúton hívja fel mindazokat, akiknek számait alább közöljük, hogy neveik bediktálása végett sürgősen jelentkezzenek szerkesztőségünkben, mert a helyezettéskor okleveleket és díjakat névre állítjuk ki: 4 — 33 — 44 — 47 — 101 — 22 — 23 — 26 — 69 — 30 — 38 — 39 — 8 — 109 — 51 a 15 legszebb gyermek száma, aki játékot es oklevelet kap.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ A HAZATÉRŐ HADIFOGLYOKÉRT. Abból a mozgalomból, amelyet segítő egyesületeink a hazatérő hadifoglyok támogatása érdekében kifejtettek, a kolozsvári Állami Magyar Színház az elsők között vette ki részét. A színház tagjai és alkalmazottai, amint a megsegítésre vonatkozó felhívások megjelentek, nyomban elhatározták, hogy egy nap kiadójukról önként lemondanak a hazatérő hadifoglyok javára. Szombaton délután ebből az önkéntes megajánlásból 100 drb. kenyeret juttatott el a színház a Segélyező Bizottsághoz. Nemes és követésre méltó példa ez színészeink és színházi alkalmazottaink részéről, akik maguk is szívesen élnek, mindamellett szívesen vállalták ezt az áldozatot nélkülözö testvéreik érdekében.

Dr. Kiss Elek lett az unitárius egyház új püspöke

21 szótöbbséggel nyerte el a püspökséget Szent-Iványi Sándor előtt

SZÉKELYKERESZTÚRRÓL jelentik: A romániai magyar unitárius egyház képviselőtanácsa szeptember 15-én új püspököt választott a tragikus körülmények között elhunyt Józán Miklós elárvult püspöki székébe. Mint ismeretes, az egész világ unitáriusainak csak egy püspöke van: az erdélyi püspök, úgy hogy a püspökválasztáson úgy az angol, mint az amerikai unitáriusok is képviseltették magukat.

* ZENESZÉK! CSÜTÖRTÖKÖN reggel fél tíz órakor rendkívüli taggyűlés. Minden zenész megjelenése kötelező. Ugyancsak a probista zenészek megjelenése is. Minden zenész rendezze tagdíját, mert a hátralékban levők nem szavazhatnak. Vezetőség.

* Dr. SZEMÉLYI KALMAN, a volt magyar Tudományegyetem tanára folyó év augusztus hó 15-én Szentesen elhunyt. Lelkiudv-ért az engesztelő szentmiséldozat szeptember hó 18-án délelőtt 9 órakor a kolozsvári Piarista templomban lesz.

A két legesélyesebb jelölt közül a kolozsvári került ki győztesen. Dr. Kiss Elek 72 szavazattal megelőzte az 51 szavazatot kapott Szent-Iványi Sándor budapesti lelkészt. Szavazatot kaptak még: Simén Dániel teológiai tanár és Utó Lajos székelykeresztúri esperes.

A zsinat az Eriélyből eltávozott dr. Gelei József helyére dr. Mikó Lőrincet választotta meg az unitárius egyház főgondnokának.

ROMÁNIÁNAK NEM LEHET TENGERALATTJÁRÓJA. Páris. (Rador.) A békekonferencia határozata szerint egyetlen volt elcséges országnak sem lehet a jövőben tengeralattjárója. Különösen a Földközi-tengeren. Ez a határozat Romániára is vonatkozik. Illetékesek arra kérték a békekonferenciát, hogy Romániának legalább egy tengeralattjárója lehessen.

* PÁLYÁZAT. Kereskedő-segédet és mérsárost saját felszereléssel alkalmaz 7 sz. economát. Str. Cuza Voda 9. Felvilágosítás ugyanott.

A CONCORDIA CLUB

ÉS KULTUREGYESÜLET, UNIÓ-UTCA 6

értesíti tagjait és vendégeit, hogy

ujjaalakított helyiségét

szeptember 19-én, csütörtökön este nyitja meg

VEZETŐSÉG

The Farry Band!

Kifűző korha!

Szolid árak!

„Szükséges a munkásosztály elvtársi együttműködésre alapított közös munkája”

Radaceanu miniszter elvtársunk a békeértekezlet tanulságairól

BUKAREST. Lotar Radaceanu munkaügyi miniszter elvtársunk a napokban érdekes előadásban ismertette bukaresti elvtársainkkal azt a tevékenységet, amit a párisi békeértekezleten végzett a román küldöttség, melynek maga is tagja volt.

— Mint a párt és a kormány kiküldöttje a békeértekezletre, tudtuk, hogy súlyos feladat nehezedik ránk. Tudtuk, hogy úgy megyünk oda, mint legyőzött állam és a hitlerista Németország egykori szövetségese, hogy a munkásosztály és a demokrácia minden igyekezte sem mentesít mások hibáitól és a múlt bűneitől, hogy a kormány ellen nemcsak belföldön acsarkodik a reakció, hanem nemzetközi síkon is. Tudtuk, hogy nem mentesülhetünk a multbeli hibák következményeitől, de arra törekedtünk, hogy minél kisebb terhekkel és minél tisztább arccal kerüljünk ki belőlük. A nemzetközi jog ugyanis nem tesz különbséget demokratikus és paraszuralmi, polgári és szocialista államok között, nem veszi tekintetbe a háború után bekövetkezett politikai változást.

— A nehézségeket nagyban növelte az a körülmény is, hogy akadtak olyan emberek mint Tilea, Gafencu, Creteanu és mások, akik románoknak és hazafiaknak nevezik magukat, de olyan problémákat vetettek fel, melyeknek célja az, hogy csorbítsák a kormány tekintélyét és nehézségeket okozzanak az országnak. Sohasem ment olyan messzire a politikai szenvedély, mint e „hazafiak” esetében. Ezt sohasem szabad elfelejtenünk. Az értekezleten egyébként jóindulattal fogadtuk bennünket és hiszem, hogy munkásságunkkal sikerült mégtöbb bizalmat, megértést, jóakaratot, sőt barátságot is kivívunk.

Radaceanu elvtársunk elmondta, hogy az értekezleten két főkérdés vetődött fel Romániával kapcsolatban: Erdély problémája és a gazdasági kérdés, majd ismertette Anglia és az Egyesült Államok kérését a háborús jóváértel és a kedvezményes nemzet kérdésében. Rámutatott arra, hogyha ezt elfogadták volna, olyan teher súlyosodott volna az államra, mely messze maga mögött hagyta volna a Szovjetunióval szemben való kötelezettséget és nagyon meglehetett volna gazdasági életünket.

— Munkánk legfontosabb része az volt — mondta miniszter elvtársunk —, hogy tájékoztassuk a többi államokat az ország igazi helyzetéről, mert ebben a tekintetben a külföld mindeddig nem volt eléggé tájékozott. És ki tájékoztathatta volna jobban a többi ország politikusait, mint mi, szocialisták? Ha mi nem dolgozunk, nem lehetett volna ilyen eredményeket elérni. Beszéltünk Léon Blummal, Daniel Mayerrel, Gouinnel, Grumbachhal és másokkal és ennek köszönhető,

hogy a Populaire mellettünk foglalt állást. Búszkén mondhatjuk, hogy pártunk döntő mértékben járult hozzá a kérdések megoldásához.

— A nemzetközi szocialista konferencián, melynek célja az volt, hogy megtalálja a legalkalmasabb módszert a Franco-uralom megdöntésére, olyan határozatokat hoztak, melyeknek megvalósításához, főképpen anyagilag, nekünk is hozzá kell járulnunk. Voina elvtársunk révén azt javasoltuk, hogy ebben a munkában a szocialista pártok dolgozzanak együtt a kommunistákkal. Az értekezleten husz ország szocialistái gyűltek össze és megteremtették a régi nemzetközi szellemet. Ugyanakkor mindenki megismerhette Pártunk helyzetét is, mely harcos párt és mint ilyen, nagy megbecsülésnek örvend.

— A francia szocialista párt kongresszusa — folytatta Radaceanu elvtárs — sok tanulságot nyújt a pártfegyver és a munkáspártok közötti együttműködés tekintetében. A kongresszus legfontosabb problémája

a központi vezetéssel való elégedetlenség volt, melyet a marxista elvek háttérbeszorításával, a polgári partokkal való együttműködéssel és a másik munkáspárttal való testvérharccal vádoltak. Az új vezetés arra törekszik, hogy helyrehozza mindazt, ami egyesek, vagy mások hibájából elromlott.

— Feltétlenül szükséges a munkásosztály becsületes és elvtársi együttműködésre alapított közös munkája — hangsúlyozta Radaceanu elvtárs. — Azok, akik ez ellen dolgoznak, a munkásosztály ellenségei. Ezt az együttműködést úgy erősíthetjük meg, ha megerősítjük pártunkat és neveljük tagjainkat, megértetve velük, hogy semmit sem tehetnek pártunk nélkül.

Miniszter elvtársunk befejezésül a francia elvtársakat állította példaképpen mindenki elé, akik igazi elvtársi szellemben késznek mutatkoznak arra, hogy valamennyien együtt harcoljanak a párt megerősödéséért és a közös eszmé: a szocializmus megvalósításáért.

A Szovjetunióval való fegyverszünet megkötésének jelentőségét méltatta GROZA PÉTER MINISZTERELNÖK

BUKAREST. A Szovjetunióval való fegyverszünet megkötésének második évfordulóján, dr. Groza Péter miniszterelnök a rádióban beszédet mondott, melyben rámutatott a történelmi esemény nagy jelentőségére. A miniszterelnök, többek között hangsúlyozta, hogy milyen romlástól mentette meg ez a fegyverszünet az országot és hogy a Szovjetunió mennyi tanujelét adta azóta nagylelkűségének velünk — egy legyőzött országgal szemben...

— A szovjetkormány éles megkülönböztetést tett — mondotta —, a román nép, mely nem akart háborút és Antonescu s az akkori román állam többi hitlerista vezetői között. A szovjetkormány figyelembe vette, hogy augusztus 23-án a romániai demokratikus és népi erők megdöntötték Antonescu parancsuralt

mát és Romániát a szövetségesek mellé állították a fasiszta Németország legyőzése és a civilizáció védelme érdekében vívott harcban. Míg 1944 szeptember 12-én a román megbízottak Moszkvában aláírták a fegyverszünetet, kűdött csapatok hőiesen együtt küzdöttek a dicsőséges szovjet hadsereggel. Így ismét fölvevük az orosz-román fegyverbarátságot, az 1877 évi nemzeti függetlenség és a Mărășesti-i győzelem szálát.

Ezután dr. Groza miniszterelnök rámutatott azokra a tényekre, amelyek e két év alatt világosan bizonyították a Szovjetunió nagylelkűségét Romániával szemben: Erdély visszacsatolására, a gabonaneműkben nyújtott jelentős anyagi segítségére és a békeértekezleten kifejtett határozott támogatásra.

Elítélték

Kolozsvár. Lapunk hasábjain már részletesen beszámoltunk olvasóinknak arról az érdekes perről, amelyet csütörtökön tárgyalta a kolozsvári katonai törvényszék és amelynek vádlottjai két fiatal diáklány és hat diák, akik izgató röpiratokat terjesztésért kerültek bíróság elé. A katonai törvényszék második tanácsának elnöke, Ilies alezredes hétfőn délután hirdetett ítéletet a perben és megnyugvással tapasztaltuk, hogy a tanács a védelem minden mesterkedése ellenére és a vádlottak szemmel látható nagy meglepetésére — igazi független demokratikus igazságszolgáltatási szervhez méltóan — illő büntelést rőlt ki a megítélt diákokra. A katonai törvényszék Malos Florentinát három hónapi és 15 napi, Capalna Anat 3 hónapi, Pop

az izgató röpiratokat terjesztő diákokat

Ioant és Mihail Gavrilát szintén fennként 3—3 hónapi, míg a távollételel ültető Brailescu Alexandrut hat hónapi elzárásra ítélte, Stolneanu Iliet, Lornitiu Alexandrut és Gabor Ioant pedig, akik véletlenül keveredtek bele az ügybe, felmentette.

Jó volna, ha intézkedés történné annak az Oprea Mitica nevű tanárnak a bíróság elé állítása érdekében is, aki a lányoknak — vallomásuk szerint — a röpiratokat átadta. Nem csupán azért, mert mint az egész ügy értelmi szerzője, kétségtelenül valamennyiük közül a leginkább megérdemli ezt, hanem már csak azért is, hogy ez szakadjon további ebbeli tevékenységének, melyet bizonyára azóta is zavartalanul folytat a demokrácia nagy kárára.

Operára dolgozza fel a századvégi kolozsvári ötvösök életét Dely Szabó Géza

Ötven éven túl van már, de még mindig fiatalon erőben: minden reggel négykor kel és korát meghazudtoló szellemi frissességgel dolgozik délig, hogy rövid pihenés után újult erővel újakezdje a munkát. Dely Szabó Géza neve nem ismeretlen városunk közönsége előtt, de csak kevesen ismerik munkásságát és annak értékét a maga teljességében. Polcain hosszú sorokban állnak művei: értékes népdalfeldolgozásai, egyéb karművei, dalai, szvitjei, mtsége, hegedű- és zongoradarabjai, színpadi zeneművei, szimfóniai és kamaraművei, melyek közül a rádióban és különböző hangversenytermekben többet megéremelt sikerrel adtak elő legjobb művészeink.

A fasiszta diktatúra alatt elhallgatott és így — bár egész idő alatt lankadatlanul dolgozott — az elmult színiévtizedben bemutatott operája, a Páter Gvardián a felfedezés ingerlő újszerűségével hatott. Bár még alig enyésztek el ennek az eredeti szépségű operának a visszhangjai, melyet a színház figyelemreméltó sikere ellenére minden érhető ok nélkül olyan hamar levett műsoráról, bár még alig mult néhány napja annak, hogy Medgyes Lajos versére komponált

gyönyörű Békeszózata első díjat nyert egy pályázaton, most is szorgos munkában találjuk, mikor betoppantunk hozzá. Egy újabb pedagógiai műven dolgozik, annak a gazdag, nevelő munkásságnak kiegészítéseképpen, melyről hosszú éveket ezelőtt maga Bartók Béla is a gáncstalan elismerés hangján nyilatkozott.

Most itt ülünk egymással szemben és hallgatom a kék cigarettafüstön átszűrődő szavait, melyeket egy ifju töretlen lelke

Concordia

sedése föl. Legújabb terveiről beszél, mert a szellemi ember jellegzetes nyugtalanságával sohasem tud megpihenni, mindig új és új terveket sző. Elmondja, hogy egy újabb egyfelvonásos opera gondolatja foglalkoztatja, melyben a Páter Gvardiánról is határozottabban akarja kidomborítani zenei mondanivalóját, sajátos stílusát, mely a

klasszikus és legmodernebb zene eredményeit szintetizálja, ugyanakkor azonban teljesen egyéni utakon jár. Mert Dely Szabó Géza ösztöne rajongója Bartók és Kodály művészetének, melyen fia, az ismert kitűnő zongoraművész felnött, mintaképe azonban — és ez nem is annyira zenéjére, mint inkább egyéniségére jellemző — Bach kristálytisztá zenéje.

A készülő új opera — melynek tárgyát a tizenhetedik századi kolozsvári ötvösök életéből merítette — különös érdekessége, hogy a szocialis ébredés egyik érdekes mozzanatát dolgozza fel és így napjainkban különös érdeklődésre számítunk.

Reméljük, hogy szép tervének megvalósításában semmiesem akadályozza meg és színházunk további műsora gazdagabb lesz egy értékes helyi operával.

(—y—y)

Kötelezően be kell jelenteni a megüresedett munkahelyeket az állami Munkaközvetítő Hivatalnak

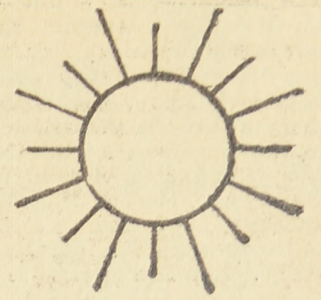
AZ ÁLLAMI MUNKAÜGYI HIVATAL, hivatkozva a munkaügyi minisztérium 1946 augusztus 20-án kiadott 35.815. számú rendeletére, az összes vállalatok és közintézmények tudomására hozza, hogy 1945 július 9-én a 511. számú törvény alapján kiadott 26.101. számú miniszteri határozat értelmében, mely a Monitorul Oficial 144. számában 1945 július 29-én jelent meg, arra kötelezi az összes vállalatokat és közintézményeket, hogy megüresedett munkahelyeiket (szakmunkás, segédmunkás, tanonc, tisztviselő, vagy bármilyen megüresedett állást) haladéktalanul jelentseék az Állami Munkaközvetítő Hivatalnak, hogy el-sősorban azokkal a munkanélküliekkel töltsék be az állásokat, akik háború okozta, vagy szárazság miatt kénytelenek elhagyni lakhelyeiket. Azok a vállalatok, munkaadók és közintézmények, melyek a fenti rendelkezést nem veszik

figyelembe s a munkaügyi minisztérium hivatalos közegei az ellenőrzésnél ezt megállapítják, hogy munkavállalókat alkalmaztak anélkül, hogy a megüresedett állásokat bejelentették volna, szabótöröknek tekintik s a törvényben előírt büntetésben részesülnek. Együttal felhívjuk mindazon személyeket, akik jelenleg munka nélkül vannak, hogy a saját érdekükben jelentkezzenek az Állami Munkaközvetítő Hivatalnál (Kogălniceanu 4.), hogy elhelyezésük a jelenleg érvényben levő törvény alapján megtörténhessék és hogy megállapíthassák a Kolozsvár és Kolozsmegye területén létező munkanélküliek számát.

NÉPÜNNEPELY ÉS MÜSOROS ELŐADÁS A KÖRHÁZ-HET ALKALMABÓL. A Kolozsvári egészségügyi szakszervezet — mint már jelentettük — körház-het rendez, a kolozsvári körházakat megsegítése céljából. A körház-hét programjának megváltására gyűlést rendeztek a szakszervezet Jókai-utcai 3. számú helyiségében, amelyen megjelentek a szakszervezet tagjain kívül demokratikus szervezeteink és a hadsereg kiküldöttjei is. Elhatározták, hogy a körház-hét alkalmából nagyszabású népiünnenlyt rendeznek a sétátéren, ezenkívül — valószínűen a Diákházban — műsoros estet.

Minden jó forrása a NAP

Ez a mi jelünk:

Demokraták

Demokrata Pártok
Blokkjára
szavaznak!

Barlangóvóhelyek — atombombák ellen

NEWYORK. (Offpress.) Az amerikai lapok egy ismert amerikai tudományos író cikkét közlik, amely rámutat arra, hogyha az Egyesült Államok valamelyik ellensége atomrakétákat rőpitene az országra, ezek ellen legjobb menedékhely a Kentucky-állambeli Louisville város közelében lévő barlang, mely elég tágas ahhoz, hogy befogadja azokat, akik biztonságban akarják tudni életüket. Az egyik barlang, az úgynevezett Mammut-barlang, mintegy százötven kilométerre délre, a másik, a Vian-dotte-barlang ötven kilométerre nyugatra fekszik a várostól és a kettő együtt olyan nagy, hogy Louisville több mint 300 ezer főnyi lakossága is menedéket találhat bennük. A két barlang az egész világ legnagyobb légoltalmi óvóhelye. Rajtuk kívül vannak még más, ennek a célnak megfelelő barlangok is, így például a híres new-mexikói barlangok és mások.

Ami a newyorki óvóhelyek kérdését illeti, az Egyesült Államok katonai és tengerészeti hatóságai azt tanulmányozzák, hogyan lehetne egy esetleges jövőbeli háború esetén a város mintegy ezer földalatti helyiségét óvóhelyül felhasználni az atombombák ellen, amelyek a sztratoszférán keresztül óránként hárommértőföldes sebességgel szá-guldanak és hatósugaruk egyenlő a föld körül megtett újuk felével.

A cikk szerzője nagy komolysággal teszi tanulmány tárgyává az említett természetes óvóhelyek felhasználásának lehetőségeit, tekintettel a hőmérséklet, szellőztetés és vízellátás kérdéseire.

Nem érdektelen megemlíteni, hogy ezek a barlangok az 1812. évi háborúban is szerepet játszottak, ugyanis itt gyártották a puska-por előállításához szükséges salétromot.

KI TUD RÓLA? Kérem a címét, ki fér-jemről, ISTVANFFY JÓZSEF nyomdászról, — kinek 119 tábori posta száma van — hirt hozott. Istvánffy Józsefné, Str. Prof. Mari-aescu (Holdvilág-u.) 34.

PAPIRHÁNY MIATT NÉHÁNY BUKARESTI ÚJSÁG BESZÜNTETTE MEGJELENÉSÉT. Bukarestből jelentik: Az ország papirgyáraiban jóval kevesebb papírmennyiséget állítanak elő, mint amire szükség lenne. A papírválság arra vezetett, hogy néhány bukaresti újság kénytelen volt beszüntetni megjelenését. Így többek között a „Jurnalul” című reggeli lap is.

Csütörtök
este

Se fa — se pénz...

KOLOZSVAR. A napokban beszámoltunk arról az öröndetes hírről, hogy a bukaresti tűzfaközpont a Kolozs megyei Ellátási Hivatalon keresztül Kolozsvár téli tűzifaszükségleteinek biztosítására Beszterce-Naszód és Szilágy vármegyékből háromezeröttszáz vagon tűzfát utalt ki és hogy a tűzifa megvásárlására a város két és félmilliárd lej kölcsönt akar felvenni. Híradásunk városzerte megnyugvást keltett, mert a dolgozók abban reménykedtek, hogy télen lesz tűzfájuk. Sajnos, Kolozsvárnak a tűzfával nincs szerencséje. Egyelőre nincs se fa, se pénz...

Chiciudean Gheorghe polgármester elvtárs, Anca Titus dr. alpolgármester és Vuerici főszámvevő szombaton kiszálltak Beszterce, hogy a város részére kiutalt tűzfát megsejmeljék és tulajdonosaikkal a vásárt megköthessék. Ámde nagy csalódásban volt részük, mert kiderült, hogy az a fa, amit a bukaresti faközpont Kolozsvár részére kiutalt, nincs meg, valami kis mennyiség a Beszterce-Naszód megyei falvakban szétszórva akad ugyan, de ezek a falvak harminc-harmincöt kilométer távolságra fekszenek a vasuti állomásoktól, a tulajdonosok a fát csak fekete áron akarják eladni és a fának az erdőből a vasuti állomásig való fuvarozása olyan horribilis költségbe kerülne, hogy ezt a kolozsvári tűzifa fogyasztók nem tudnák megfizetni. Van azonban egy kolozsvári tűzifakereskedőnek hétezer köbméter tűzifája eladó s most a város vezetősége ezzel a fakeskedővel próbál vásárt csinálni. Azt is csak elvben, mert amíg a kormány a két és félmilliárd lejes kölcsön felvételére nem ad engedélyt és a pénz nem biztos, addig jogérvényes megállapodást nem lehet kötni.

Nagybánya

A hazatérő hadifoglyokért

NAGYBÁNYA. Mint mindenütt az országban, úgy e kisvárosban is meg-megújuló örömmel látja mindenki hazatérni a régen várt édesapát, férjét, fiút, kedves hozzátartozót, ismerőst és rokont. Nagybánya tudja, saját fiaitól tudja meg, hogy amerre jönnek, mindenütt szeretettel, meleg szóval várják, — erejükhez mérten — ellátják és segítik őket.

Nagybányán a Népvédelem székházának kertjében — az árnyas fák alatt elhelyezett asztalok mellett üldögélő, pihenő hazatérők nem győznek felajánlani a köréjük csoportosult kérdézőknek, akik a lelkesedő kérdések közepette egy-egy kacagva eltörtölt könnyet is ejtenek a megnyugtató feleletek után.

A Népvédelem konyháján nagy munka folyik, állandóan főznek az újabb és újabb hazatérő csoportoknak. Az orvosi rendelőben a betegeket orvosi kezelésben részesítik, gyógyszerrel adnak. A hivatalban lajstromozzák az érkezőket, leveleket, üzeneteket közvetítenek s van rá eset, hogy a közeli községekben, városokban lakó hozzátartozókat még telefonon is értesítik a nagy örömről.

Mennyi odaadó munka, mennyi szeretet, — örömet mindenki e gondoskodás láttán. A város és a környező falvak lakossága teljesen támogatja a Népvédelem emberbaráti, megsegítő törekvéseit. Szép eredménnyel járt a közelmúltban a Népvédelem utcai gyűlése, 1.155.000 lejt gyűjtöttek a hazatérők ellátására — tájékoztat Tochter Anna, a Népvédelem segélyező bizottságának tagja.

A nagybányai méhészeknek húst, a környező falvak lakossága gyümölcsöt, zöldséget s a magukat megnevezni nem akaró ismeretlen adakozók élelmiszert és pénzüket segítségükre küldenek be a Népvédelemhez — füzi hozzá lelkesedve Moraru Aurel — és örömmel mutatja a Nagybányán át hazatértek hosszú névsorát.

Hisszük, hogy akik még nem adtak, azok is szívesen adni fognak — minden kérdés nélkül — mondja búcsúzóul Tochter Anna —, hogy a város és környéke nevében végzett nemes munkáknak, a felebaráti megsegítésnek eleget tesszünk.

SUBADANY

* KOLozsvár Város Polgármesteri Hivatala felhívja mindazokat a hazatérőket, akik házszámabláikat még nem váltották ki, vegyék át azokat a kerületi közigazgatási kirendeltségektől. Akik még nem szolgáltatták be a régi fém-táblát, kötelesek azt mielőbb beszálltatni.

London felett

HAT ÉVVEL EZELŐTT ÉRTE AZ ELSŐ SÜLYOS VERESÉG A NÉMET LÉGIERŐT

LONDON. Most mult hat éve annak, hogy London egén a legnagyobb légi csata zajlott le, amikor száznyolcvan német repülőgépet semmisített meg az angol vadászgépek. A nevezetes évfordulóról minden angol lap beszámol és feleleveníti azokat az epizódokat, amelyek a hatalmas bombázást követő légi csata folyamán lezajlottak.

1940 szeptember 15-e fontos dátum a brit ellenállás történetében. Ezen a napon ugyanis legelső komoly vereségét szenvedte a német légiere, úgy hogy ennek a vereségnek következménye tovább is érezhető volt a németek hátrányára.

A borzalmas erejű légi csatát csak néhány angol pilóta élta túl, akik emlékiratot adtak ki a harcra vonatkozólag.

A LONDONTAKI LELKI EREJENEK MEGÓVÁSA

Azon az emlékeztető őszi napon már kora reggel üvöltözni kezdtek a szirénák. Felszálló füstfellegek jelezték, hogy a német repülőgépek megkezdtek gyilkos munkájukat. Nem kevesebb, mint ötven bombázógép repült egy-egy csoportban, amelyeket gyors- és könnyű vadászgépek raja követett.

A légelhárító ágyuk lánaja betöltött eget és földet. Ugyanakkor nyugat felől felszálltak az angol vadászgépek is. A londoniak óvóhelyiken vettek részt a drámai jelenetben, sokan meghaltak közülük és több, mint ezren megsebesültek. A londoniak erkölcsi bátorságát a borzalmas repülőmadár azonban csak fokozta és még határozottabbá tette bennük az ellenállás szellemét.

ANGOL VADASZGÉPEK MENTETÉK MEG ORSZÁGUKAT

Egy másik szemtanú a következőket írja: „A német légiere 1940-ben határozta el, hogy tökéletesen megsemmisíti a brit légi

haderőt. Ez az elhatározás azonban megtört az angol vadászrepülő hősieségén, mert azok a nagy légi csata folyamán 185 német gépet semmisített meg, a többi pedig visszatérre kényszerítették. Augustus és október között a Luftwaffe 2436 német gépet veszített el az Anglia feletti légi csatákban. A londoni légi csata nagy sikere az egész angol légiere hősies bátorságát adott. Száz és száz derék fiatal férfi zuhant le a németekkel vívott légi harcok során, mert meg akarta védeni a birodalom fővárosát. Anglia tisztelettel és szeretettel őrzi meg ezeknek a hős pilótáknak emlékeztetőjét.”

CIMZETT ISMERETLEN

KABOS GYULA, RÁDAY IMRE, ÁGAY IRÉN

Vetiti a RIO MOZGÓ

Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órákor

SPORT hírek

A negyedik forduló után:

A Vasas harmadik, az Universitatea nyolcadik helyen van a labdarugóbajnokságban

KOLOZSVAR. A labdarugóbajnokság negyedik fordulóját játszották le vasárnap. Az Universitatea Bukarestben a jóképességű Juventus verte meg 1:2-ös félidő után 3:2-re. Az egyetemistáknak Dascalu (11-ből), Coman és Coracu góljaival biztosították maguknak az értékes győzelmet. A Juventus góllövői Jordache és Fatu voltak. Az U-ból a góllövőkön kívül Cristea kapus, Joja, Luca dr. és Roman, a bukarestiek közül a góllövő

Jordache, Flamaropol és Petrescu játszottak jól.

Az Universitatea ma, kedden Szébenben, a Soimii csapatával játszik barátságos mérkőzést.

A bajnoki sorrend így alakul: 1. ITA, 2. CFR (T), 3. Vasas, 4. Carmen, 5. CFR (Buk.), 6. Ciocanul, 7. Juventus, 8. U., 9. Prahova, 10. Szabadság, 11. UDR., 12. Dermagant, 13. Craiova, 14. Jiul.

A DERMATA ÉRTÉKES PONTOT HOZOTT HAZA VÁSÁRHÉLYRŐL

Marosvásárhelyről jelentik: Nagy érdeklődés mellett játszották le az NB. II.-ös mérkőzést, amely az erőviszonyoknak megfelelően, döntetlenül (1:1) végződött. Az első gólt már az 5. percben szerezte meg a CFR Stroiá révén, amelyre a Dermata csak a 14. percben Both révén válaszol. Míg a hazai csapatnak általában minden része jól működött Stroiá, Tanase és Szőlősiivel az élen, addig a börtényáraknál csak a közvetlen védelem, valamint Both és Pápai tetszett. A mérkőzést Cucea vezette.

BAJNOKI LABDARUGOMÉRKŐZÉSEREDMÉNYEK:

ITA—Dermagant 8:4 (5:2). Szabadság—FC Craiova 4:1 (1:0). CFR (Temesvár)—Ciocanul 0:0. CFR. (Bukarest)—Jiul 2:1 (0:0).

MAGYARORSZÁGI LABDARUGÓ EREDMÉNYEK:

Ferencváros—Szolnok 4:1. Kispest—ETO 2:2. Csepel—Vasas 2:1. Szak. Barátság—Debrecen 4:1. MTK—ERSO 3:2. Ankarában: Újpest—Fener Bakce 3:1. Újpest—Ankara vegyes 4:1.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavankint 200 lej. Legkisebb hirdetés 2.000 lej. — Állás-keresőknek 150 lej. — Szöveg hirdetés: (hírek között) szavankint 500 lej. — Közzétadásai közlemények: szavankint 600 lej. — Nyilvánt. szavankint 600 lej. — Hirdetések felvétele délután 5 óráig. — Csekk száma: 40.682

100 EVES, jóforgalmu, vidék főterén levő fűszer-, csemege- és vegyeskereskedés 8 millió lejért berendezéssel és kevés áruval átadó. Biztos megélhetés, jó kézben aranybánya. Érdeklődni: Albiss-cégnél, Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 8 sz. —2930

FÜRDŐKÁD hengerrel, villany asztali főzőkályha, Wertheim kassza eladó. Hajnal-utca 38. —2931

Elvesztettem BALOGH JÁNOS — Kolozsvár, Munkácsy-u. 21. — névre kiállított irataimat. Megtalálónak azonnal 100.000 lej jutalmat fizetek. Iratokat érvénytelennek nyilvánítom. —2932

SINGER szakkvarrógép eladó. Május 1-u. 13. I. emelet 14 sz. szoba, d. e. 8—12-ig.

ELADÓ használt, olajpumpás „Lux” gyártmányú fogorvosi szék. Megtekinthető: Carei, Calea Lenin 3. jud. Salaj. —2945

PATIKAI és kézi mérleget, Pirula-gépet és bugi prést készítenek. G. Baritiu 12. Kolozsvár.

GYERMEKKOCSIK dus választékban Traub, Dózsa-György-utca 22 (volt Wesselenyi) udvarban, javítást is vállalunk. 2061

ELADÓ teljesen jókarban levő Hanomag traktor. Érdeklődni Deák Ferenc-utca 34. a házfelügyelőnél. —2940

FŐZŐKEMENCÉK keressék, szabó-cérna, kerékpár eladó. Jókai-utca 25 ajtó 3. —2658

EGY 37-es fiu bakancs eladó. Megtekinthető kiadóhivatalunkban. —4601

ELADÓ mély gyermekkoszt, Kudor, Str. Ecaterina Varga 6. (Porond-u.) —2975

SZEP hármass könyvszekrény eladó. Cim a kiadóban. —4601

MODERN kétszemélyes recamiet elcserélnek egy pianinó, vagy zongoráért. Érdeklődni 10—1-ig. Str. Motilor 109. —2936

ELADÓK: Kifogástalan állapotban levő női télikabátok, ruhák, kosztümök, cipők, electro-műszaki könyvek. Str. Florilor 11. (Buza-u.) —2941

ELVESZETT Pufi Kuki névre hallgató fehér pincsi kutya. Visszahozónak 50.000 lej jutalmat adok. Méhes-utca 79. —2937

KEREM az oroszországi 65/5. táborból hazajött hadifoglyokat, akik fiamról, Cseke Sándorról tudnak, értesítsék a Select mozgót Kolozsvár. —3052

ELVESZETT szemüvegemet szombaton a sétaterén. Becsületes megtaláló jutalom ellenében adja be Stössel ékszerészhez, Szabadság-tér. —2944

ELADÓ motorkerékpár 4 ütemű 250 cm³ és jókarban levő gummi 350×19 és 325×19-es, női kerékpár „Durkopp”, ugyanott egy 3 méter széles fekete, üvegs könyvszekrény és egy vitrin. Vöröshadsereg-u. 46. (volt Magyar-u.) —2943

ANGORA-NYULAK ketreccel együtt eladók. Apaffy-utca 87. —1443

GYAKORLOTT irodistát, aki önállóan könyvel-levelez, perfekt román-magyar nyelvtudással, október 1-re felvesz a Kolozsvári Zsidó kórház. Pályázatok a Kórház irodájába, Str. Iasilor 16, fizetési igény megjelölésével. —2939

FORDITOK cseh, szlovák, horvát, szerb nyelvből. Epure, Mikó-utca 24. emelet.

ELADÓ gyermekkoszt jókarban és festmények. Zrínyi-utca 7. I. emelet. —2156

FIGYELEM! Méhes-utca egy szobakonyha, speiz, előszobás lakásomat elcserélném hasonlóval a Magyar Színház közelében. Érdeklődni a Magyar Színház portásánál. —2393

FÉRFIKERÉKPÁR „Thebest”, kitűnő állapotban eladó. Florilor 9. Kovács. —2394

ELADÓ egy drb. süllőszűzős varrógép, egy Wertheim szekrény, egy rekámi, egy főzőkemma, egy hegesztő generátor pisztollyal. Jókai-u. 2. II. ajtó 1. —2395

INGATLAN — LAKÁS

RAKÓCZI-úton, menhelyhez közel, ház-hely eladó vagy magyarországi telekkel elcserélhető. Felvilágosítást ad: dr. Feiler ügyvéd irodája Kolozsvár, Str. Dózsa 6 sz.

SÜRGŐSEN eladó Majális-utca egy kerthelyiség. Érdeklődni Marecsek hangszertüzlet, Bethlen-utca 10.

SÜRGŐSEN eladó Pillangó-telepen két-szoba-konyha család háza. Érdeklődni Marecsek hangszertüzlet, Bethlen-utca 10.

RAKÓCZI-UT környékén egyedül álló üres szobát keres. Címeket a kiadóhivatalba kér. —4601

TISZTVISELŐNÖ, különbejáratu üres, vagy butorozott szobát keres, esetleg ellátással. Cim a kiadóban.

ÜRES szoba, fürdőszoba használatlalt, átadó. Ajánlatokat „Költségmegtérítés nincsen” jellegre. —2949

KET intelligens izr. fiatalember teljes ellátást kaphat izr. uri családnál. Érdeklődni Horea-út 79. —2946

KERESEK különbejáratu butorozott szobát fürdőszoba használatlalt központban. „Szolid” jellegre. —2949

BUTOROZOTT szobát keres két lány. Cim: Szabadság-tér 14. 17 ajtó. —3053

Értesítés!

Értesítjük t. Tagjainkat, hogy a Horea-ut 23 szám alatti templomüléseinek bérbeadása csütörtökön szeptember 12-én kezdődött. Régi bérlők 20-ig válthatják, illetve újíthatják meg bérleteiket, míg az esetleg fennmaradó üléseket új bérlőknek fogjuk kiadni.

A Neolog Izraelita Hitközség Vezetősége

Értesítés

a Zsidó Kórház templomülései ügyében

A Zsidó Kórház Egyesület elnöksége közli, hogy a közelgő nagyünnepek alkalmából a kórház temploma, teljesen restaurálva ismét rendelkezésre állanak. Akik ülésekre igényt tartanak, ebbeli szándékukkal forduljanak a Zsidó Kórház irodájához